

Notícies

Trobada d'antics presidents i secretaris de la Institució

El passat 2 d'octubre va tenir lloc a la seu de la ICHN una reunió de dotze dels divuit presidents i secretaris que ha tingut la ICHN d'ençà de la represa oficial de les activitats l'any 1972. El motiu era obrir un primer debat sobre la celebració del centenari de la ICHN, el qual tindrà lloc l'any 1999.

Les opinions que es varen anar presentant es podrien agrupar al voltant de quatre grans àmbits:

- **Commemoració.** És gairebé obligat pensar en la necessitat d'organitzar un seguit d'actes commemoratius sobre el que han estat aquests cent anys d'història de la ICHN. En aquest àmbit s'inclouria la realització d'actes acadèmics i publicacions. També es va insistir en la conveniència de realitzar un treball de recerca sobre el context històric en el moment de la fundació de la ICHN, la seva història i les seves aportacions, i també sobre el naturalisme com a fenomen social.

- **Reflexió.** S'ha de pensar com ha d'enfrontar la ICHN el seu segle

de vida; com algú va dir, «la ICHN ha de saber el que vol ser quan sigui gran». Es tractarà de fer una reflexió tan àmplia com sigui possible sobre la missió de la ICHN, els objectius a assolir i les actuacions a dur a terme en el context actual.

- **Temes «estrella».** La realització d'activitats d'elevada importància científica i transcendència social durant aquest any i mig que ens queda fins al centenari podrien reforçar enormement els actes commemoratius.

- **Altres centenaris.** Diverses entitats catalanes celebraran també, durant el 1999, el seu centenari; caldrà pensar en la possibilitat d'algun acte commemoratiu conjunt.

També es van fer diversos comentaris sobre la necessitat de constituir una comissió del centenari i la composició del Consell Directiu que haurà d'afrontar aquesta fita clau de la història de la Institució.

Felicitations

David Serrat, president de la ICHN, ha estat nomenat director general de Recerca. El Consell Directiu el felicita pel nou càrrec i li desitja èxit en la seva gestió.

La Societat d'Història Natural de les Balears ha estat guardonada per l'organització ecologista i de defensa de la naturalesa GOB amb el premi Alzina 1997, per la seva contribució informativa mitjançant publicacions i treballs de l'entorn natural de les Illes Balears, així com, per la tasca encaminada a l'organització de seminaris i exposicions científiques i didàctiques, per aconseguir la creació del Museu de Ciències Naturals de Palma.

Presentació de la Guia d'espais d'interès natural del Bages

Només la fructífera col·laboració i la ferma voluntat d'entesa entre el Centre d'Estudis del Bages i la Institució Catalana d'Història Natural han permès la cristallització d'una feina llarga i gratificant en forma d'aquesta guia comarcal sense precedents. Tots els autors són membres de la Delegació del Bages de la ICHN.

L'acte públic de presentació d'aquesta *Guia* va celebrar-se el dissabte dia 11 d'octubre de 1997 a la casa museu Torres Amat de la vila de Sallent.

A les quatre de la tarda es van concentrar a Sallent al voltant de vint-i-cinc persones interessades en la visita, comentada pels autors, de tres dels espais inclosos en la *Guia*. Els assistents van poder escollir entre la visita a l'àmbit fluvial de la Corbatera

(Sallent), al bosc i la font de les Tàpies (Calders) o al bosc ripari del Reguant i la falla del Mig-món (Súria).

Retornats a Sallent, a dos quarts de set es va iniciar la xerrada audiovisual sobre els aiguamolls de la Bòbila (Santpedor), un dels espais recuperats després d'una decidida restauració, a càrrec del Sr. Josep Illa, naturalista i biòleg especialitzat en zones humides.

A continuació s'inicià pròpiament el torn de la presentació del llibre. El president del CEB, Sr. Antoni Daura, va presentar la nova col·lecció de publicacions que s'inicia amb aquesta *Guia*, de la qual va destacar que era una bona eina de treball per als gestors del territori, alhora que permetia la descoberta de racons de

Novetats bibliogràfiques

L. SAEZ i J. VICENS. *Plantas vasculares del cuadrat UTM 31S DE80, Puig Major (Mallorca)*. Institut d'Estudis Catalans, Secció de Ciències Biològiques, ORCA: Catàlegs florístics locals, 8. Barcelona.

IZCO, J.; BARRENO, E.; BRUGUÉS, M.; COSTA, M.; DEVESA, J.; FERNÁNDEZ, F.; GALLARDO, T.; LLIMONA, X.; SALVO, E.; TALAVERA, S. i VALDÉS, B. 1997. *Botànica*. McGraw-Hill-Interamericana de España, SAU Madrid. 781 p.

F. VALLÈS i SALA [et. al.]. ("Col·lecció Guies", 1). *Guia d'espais d'interès natural del Bages*. Coedició amb el Centre d'Estudis del Bages. Barcelona, 1997. 295 p.

Circular de la Societat d'Història Natural de les Balears núm. 11. Palma de Mallorca, Setembre de 1997. *Naturalista i Societat*. 20 p.

gran bellesa al Bages. En nom dels autors, el coordinador Sr. Marc Vilarmau va presentar la *Guia d'espais d'interès natural del Bages*, explicant primerament la seva estructuració i disseny i, posteriorment, destacant els dos objectius bàsics que els autors sempre han perseguit: donar a conèixer l'existència d'aquestes zones naturals i fornir de documentació útil els polítics per aconseguir la definitiva protecció d'aquests àmbits naturals.

Finalment, es va organitzar una taula rodona on es va debatre el tema dels espais naturals en el marc de l'ordenació territorial. Els ponents van ser els senyors Josep Germain, vicepresident de la ICHN; David Closes, arquitecte; Francesc Torres, coautor del llibre, i Jaume Rabeya, president del Consell Comarcal del Bages. El periodista Felip González va moderar el debat.

J. Germain va destacar que s'hauria d'evitar la infravaloració de l'àmbit natural bagenc

no inclòs en la *Guia* i que caldria una adequada protecció global del territori. A. Closes va defensar que un bon sistema d'ordenació territorial ha de permetre la superació de la dualitat existent actualment entre el camp i la ciutat. F. Torres va remarcar que ordenar assenyadament el territori és una necessitat obligada per aconseguir una millora de la qualitat de vida lligada a l'harmonia de l'entorn que desitgem per viure. A. Rabeya, per la seva part, va emfatitzar el desconeixement que els bagencs tenen del seu entorn natural i va aprofitar per assabentar l'opinió pública sobre l'adopció, per part del Consell Comarcal, de la relació d'espais inclosos en aquesta *Guia* com a inventari bàsic per a l'elaboració del Pla comarcal de protecció del medi natural i del paisatge del Bages.

L'acte, presentat pel Sr. Ramon Solà, president de la Delegació del Bages de la ICHN, va acabar amb el torn obert de preguntes formulades pel centenar d'assistents que el varen seguir.

El procés d'elaboració de la Guia d'espais d'interès natural del Bages

L'embrí de la *Guia* rau en la vintena d'anys que fa que els autors fem de naturalistes amateurs.

Inicialment, l'any natural 1991, ens plantegem fer un inventari d'espais naturals d'interès emmarcats en el si del pla de Bages, moguts pel creixent nombre de projectes que l'havien de modificar i que ens omplien de preocupació.

El setembre de 1992 guanyem el Premi Lacetània per a l'elaboració d'una Guia del Bages, atorgada pel Centre d'Estudis del Bages, el projecte de la qual era inventariar els espais d'interès natural de tot el nostre àmbit comarcal.

D'ençà d'aleshores, el més difícil ha estat encarrilar els esforços de la vintena d'autors en la consecució d'un objectiu comú: la redacció d'una guia útil a l'estament polític per a la gestió de l'ordenació territorial, que alhora aportés prou rigorositat científica als naturalistes i que, a més, fos prou divulgativa per a l'excursionista o per al profà.

Han transcorregut tres anys (1992-1995) fins a aconseguir el comú engrescament d'una vintena d'autors i naturalistes al voltant d'un eix vertebrador que s'endevinava útil, just i necessari. En aquest lapse temporal, el treball ha romàs en somort, car l'avenç és escàs, lent i xafogós.

La revifalla es produeix a finals del 1995 i primers del 1996; durant aquest període molts autors ja ho veuen clar i s'animen a complir els terminis de presentació fixats. La coordinació d'una vintena d'autors ha estat una tasca feixuga que ha conferit una major dificultat al projecte inicial.

Sortosament, l'embranchida final arriba el 21 de setembre de 1996, en una reunió de l'Intitut d'Artés, on s'assenen les bases estructurals i organitzatives per a la fase final de l'elaboració del llibre, alhora que s'accepta un compromís comú de tirar definitivament el projecte endavant en el mínim temps possible, després de concretar-se el títol, els objectius de la publicació i la metodologia de treball.

Noves societats adherides a la ICHN

El Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord i el Grup Mineralògic Català, s'han fet socis com a entitats adherides a la Institució Catalana d'Història Natural.

El Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord és una entitat formativa de caràcter naturalista fundada el 1985. La seva funció preparatòria comença amb els infants de l'Espai Natura, segueix amb els joves de

Medi Ambient, els adults dels grups de recerca i les visites culturals dedicades a la gent gran. Els treballs inèdits de camp són publicats anualment al *Butlletí*, en tant que la metodologia i les pràctiques es reserven per als *Quaderns de Natura i de l'Home*.

Componen el **CENBN**, socis afeccionats, altres de formació acadèmica i un bon nombre d'especialistes.

Cada any es fan de quatre a vuit cursos, un seminari i de cinc a deu exposicions. La dedicació dels membres del Centre s'inclina per especialitats de ciències de l'espai, de la terra, de la vida o de l'home. Cada secció té a la seva disposició una biblioteca temàtica. El nombre total de publicacions s'acosta a 25.000.

Es realitzen uns cent vuitanta intercanvis de revistes amb institucions i entitats de tot l'Estat i l'estranger.

El seu president és el Sr. Joan Vicente. Si voleu més informació, adreceu-vos a:

Centre d'Estudis de la Natura del
Barcelonès Nord
Apartat de Correus núm. 37
08921 Santa Coloma de Gramenet
Tel. provisional: 93 - 386 1999

La seu social és al carrer Sant Josep Oriol, 5, de Santa Coloma de Gramenet i, és obert de dimarts a dijous, de 6 a 8 del vespre.

El **Grup Mineralògic Català** és una entitat no lucrativa que té 320 socis, la qual fou fundada a Barcelona fa més de vint anys, i estudia i difon tot tipus d'informació relacionada amb el món de la geologia i la mineralogia en especial. Aquesta entitat organitza sortides i excursions de tipus cultural i científic, i porta a terme una sèrie d'activitats com ara: exposicions i borses, visites comentades a museus i mines, excursions per a la catalogació del patrimoni miner i mineralògic català...

En la seva seu social, cada dijous a la tarda s'ofereix a tots els associats assessorament i material científic per classificar les seves troballes, i per escriure articles, servei que permet conèixer l'actualitat mineralògica de tot el món i preparar noves sortides de recerca i estudi, aparells científics (de geiger, d'ultrasons, làmpades UVLW-SW, lupes binoculars...) i un petit laboratori d'anàlisi química (anàlisi química qualitativa).

Iniciatives internacionals: biodiversitat

La sessió especial de l'Assemblea General de les Nacions Unides sobre l'Agenda 21 i la biodiversitat

El passat mes de juliol va tenir lloc a Nova York una sessió especial de l'Assemblea General de les Nacions Unides per tractar de l'aplicació de l'Agenda 21 cinc anys després de la Cimera de la Terra de Rio de Janeiro.

Els resultats obtinguts han estat, en general, força decebedors, ja que ha quedat palès el poc que s'ha fet en la implementació dels components clau de l'Agenda 21 i el poc que s'ha avançat en el camí vers el desenvolupament sostenible. En el darrer informe de la UNEP sobre l'estat del medi ambient al món, les xifres presentades demostren que continua la seva deterioració ambiental.

En relació amb els boscos, es va acordar la creació d'un Fòrum Intergovernamental sobre

El grup publica per als seus associats la revista *Mineralogistes de Catalunya*, que està considerada entre les cinc primeres publicacions internacionals editades per amateurs. En aquesta revista quadrimestral es publiquen articles referents a la mineralogia de qualsevol indret del món, però presta una especial atenció a la mineralogia del nostre país.

Trimestralment s'envia a tots els socis una circular anomenada Infominer, que és l'òrgan oficial de l'entitat, on s'informa al soci de les activitats del GMC i de les trobades mineralògiques previstes al nostre país i a la resta d'Europa. També s'hi fan comentaris de les excursions ja realitzades i de les novetats bibliogràfiques que entren a la nostra biblioteca, així com d'altres que creiem interessants.

El GMC organitza borses de minerals a Barcelona (Expominer, Sants), Sant Celoni (la més antiga d'Espanya), Llinars, Granollers, Sabadell, Esplugues, Sant Feliu de Buixalleu-Grions (micromuntatges)...

En la reunió de Junta de l'octubre de 1996 es va aprovar, per unanimitat, tirar endavant la convocatòria d'uns premis per a la realització d'articles, treballs i estudis que tinguin la mineralogia de Catalunya com a tema principal, dirigits a estudiants universitaris i a totes aquelles persones que puguin aportar el seu treball a potenciar la mineralogia amateur al nostre país.

El representant del Grup Mineralògic Català a la ICHN és el Sr. Joan Rosell i Riba.

Si voleu més informació, adreceu-vos a:

Grup Mineralògic Català
c/ Antoni Capmany, 67, baixos
08028 Barcelona
Tel. 93 - 379 57 44
Fax. 93 - 330 71 72

Earth's Changing Land

Del 14 al 18 de març de 1998 tindrà lloc a Barcelona la conferència GCTE-LUCC Open Science Conference on Global Change. Per a més informació, es pot consultar la pàgina *web* de la conferència a l'adreça:
<http://jasper.stanford.edu/GCTE/LUCC/Conference98.html>.

Boscos (IFF) encarregat de continuar els treballs iniciats en el marc del Panel Intergovernamental sobre Boscos (IPF) creat en el marc de la Comissió sobre el Desenvolupament Sostenible (CSD) per al període 1995-1997.

Aquesta vegada el debat sobre els boscos ha baixat en el seu nivell de conflictivitat si es compara amb la conferència de Rio de Janeiro de l'any 1992, tot i que el tema de la necessitat d'establir un conveni internacional sobre boscos encara és intractable.

Cal esperar que el nou fòrum sàpiga concretar les més de cent recomanacions per a l'acció generades per l'IPF, i que no es converteixi en un nou punt de discussió de temes gastats.

Congrés Internacional sobre Conservació i Ús Sostenible de la Diversitat Biològica i Paisatgística

Com a contribució suïssa a la posada en marxa de l'Estratègia paneuropea per a la diversitat biològica i paisatgística, l'Oficina Federal del Medi Ambient, Boscos i Paisatge (BUWAL) organitza, del 22 al 26 d'octubre, el Congrés Internacional sobre Conservació i Ús Sostenible de la Diversitat Biològica i Paisatgística.

El Congrés es centra en la integració dels objectius de conservació i ús sostenible de la diversitat biològica i paisatgística en les diferents polítiques sectorials i l'ús sostenible en els diferents sectors (agricultura, turisme, transport, energia, indústria i comerç).

BUWAL
Mr G. Thélin
Tel. +41 31 322 80 97
Fax +41 31 324 75 79
Hallwylstrasse 4
3003 Berne, Switzerland

En tot el que fa referència a biodiversitat, no es van generar massa debats, potser pel fet d'existir ja un conveni internacional i altres fòrums de discussió, com són les reunions de les parts contractants del conveni o d'altres òrgans subsidiaris.

Tot i l'anterior, en relació amb la biodiversitat es va recomanar:

- Emprendre accions per conservar i mantenir gens, espècies i ecosistemes.
- Ratificar el Conveni sobre la Biodiversitat i vetllar per la seva completa i efectiva aplicació, conjuntament amb les decisions que s'adoptin en la conferència de les parts.
- Emprendre accions concretes per a una distribució justa i equitativa del benefici procedents de l'ús dels recursos genètics.

Vuitena reunió del Fòrum Mundial per a la Biodiversitat

Del 29 al 31 d'agost d'enguany va tenir lloc a Mont-real (Canadà) la vuitena reunió del Fòrum Mundial per a la Biodiversitat (Global Biodiversity Forum, GBF).

El GBF és un mecanisme pensat per facilitar la participació de la societat civil, els científics, el sector privat i altres grups en un procés de debat obert sobre la biodiversitat. Va ser creat l'any 1992, amb motiu de la presentació de l'Estratègia Mundial per a la Biodiversitat (WRI, IUCN, UNEP).

Aquesta darrera reunió es va centrar en les necessitats de recerca, desenvolupament i reforma de les diferents polítiques

Infra Eco Network Europe

IENE és una xarxa europea que agrupa representants de catorze països europeus, pertanyents a les administracions que tenen competències en medi ambient i en gestió d'infraestructures, a centres de recerca a universitats i a empreses especialitzades.

La xarxa es va constituir l'any 1996, a partir d'una idea derivada del congrés Habitat Fragmentation & Infraestructures (Maastrich, setembre 1995) i per iniciativa del Ministeri de Transports, Obres Públiques i Gestió de l'Aigua holandès. Actualment s'han realitzat dues sessions de treball a Romania i Suècia, i la propera tindrà lloc a Rússia durant el mes de setembre de 1997.

L'objectiu general de IENE és promoure una xarxa de transports europea segura i sostenible, que tingui en compte el disseny i l'execució la conservació de la biodiversitat.

Entre els seus objectius específics destaquen:

- Definir metodologies que permetin l'establiment de prioritats quan es plantegin

• Respectar, preservar i mantenir els coneixements, les innovacions i les pràctiques de les comunitats indígenes i locals que viuen segons estils de vida tradicionals.

• Completar al més ràpidament possible el protocol sobre bioseguretat.

• Remarcar la necessitat d'establir un mecanisme de compensació (*clearinghouse*).

En la sessió especial de l'Assemblea de les Nacions Unides sobre l'Agenda 21 es va distribuir un informe del Secretari Executiu del CDB sobre les activitats realitzades en el marc d'aquest conveni en la implementació de l'Agenda 21. Qualsevol persona interessada a obtenir una còpia d'aquest document la pot aconseguir en l'adreça d'Internet següent: gopher://gopher.un.org:70/00/esc/cn17/1997/off/97-11.EN.NOTÍCIAS

nacionals, de manera que es pugui garantir l'aplicació de les previsions del Conveni sobre la Diversitat Biològica.

Un dels casos pràctics estudiats va ser el relacionat amb l'elaboració de l'estratègia nacional per a la conservació i l'ús sostenible de Quebec, la qual proposa interessants mesures de política nacional per aconseguir un compromís global a favor de la diversitat biològica.

Aquesta reunió va tenir lloc just abans de celebrar-se la tercera trobada de l'òrgan Subsidiari d'Assessorament Científic, Tècnic i Tecnològic del Conveni sobre la Diversitat Biològica.

conflictes entre la conservació de l'entorn natural i les infraestructures de transport, i incorporar aquestes tècniques al procediment d'avaluació d'impacte ambiental d'estratègies i projectes.

• Establir protocols normalitzats d'àmbit europeu per a l'aplicació de mesures preventives, correctores i compensatòries dels impactes.

• Estimular el desenvolupament d'estratègies nacionals que considerin transport i medi ambient.

• Promoure la recerca internacional i multidisciplinària i el seguiment de projectes.

• Incrementar la divulgació, la sensibilització

i l'educació en el tema de la fragmenació d'hàbitats ocasionada per les infraestructures de transport.

Podeu trobar més informació sobre la xarxa a Internet: <http://www.minvenw.nl/projects/iene>.

Planificació estratègica de la biodiversitat

Participació en el procés d'elaboració de l'Estratègia espanyola per a la diversitat biològica

El Ministeri de Medi Ambient (MIMAM) ha iniciat el procés d'elaboració de l'*Estratègia nacional para la conservación y el uso sostenible de la diversidad biológica*. Aquesta iniciativa parteix de les propostes ja elaborades anteriorment pel MAPA (1994) i el MOPTMA (1995).

L'elaboració d'aquesta estratègia correspon a la Direcció General de Conservació de la Naturalesa, la qual ha establert un conjunt de taules sectorials per facilitar la participació. Aquestes taules sectorials de treball són: Administració general de l'Estat; comunitats autònomes; entitats locals; organitzacions no governamentals; universitats i investigació; agents socials.

La ICHN, com a responsable tècnica de

l'elaboració de l'estratègia catalana, participa en la taula sectorial d'universitats i investigació.

El passat 26 de setembre va tenir lloc la segona reunió d'aquesta taula, i on es van debatre tot un seguit de modificacions al document inicial de treball. La tercera reunió està prevista per al proper 28 de novembre.

Dissortadament, s'ha pres com a base de treball el document publicat l'any 1995 pel MOPTMA amb el títol d'*Estratègia nacional para la conservación y el uso sostenible de la diversidad biológica*, el qual pateix nombroses insuficiències. La ICHN defensa la redacció d'un nou document enfront de la proposta més estesa de refer l'existent.

Connectors ecològics i paisatgístics

Col·laboració amb el Centre Europeu de Conservació de la Natura (ECNC)

El Centre Europeu per a la Conservació de la Natura (ECNC) ha creat una xarxa, anomenada LYNX, que agrupa totes les entitats i persones interessades en les xarxes ecològiques. Aquesta iniciativa ha estat endegada com a suport a l'Estratègia paneuropea per a la diversitat biològica i paisatgística, i especialment en desenvolupament de la seva primera acció: establiment d'una xarxa ecològica paneuropea.

Els treballs que s'estan duent a terme des de la ICHN en relació amb les connexions ecològiques i paisatgístiques han estat

considerats prou interessants per l'ECNC com per incloure la ICHN en la xarxa LYNX, i gràcies a aquest fet pot participar en aquesta iniciativa internacional d'intercanvi d'informació i col·laboració en relació amb les xarxes ecològiques.

Tothom qui vulgui més informació sobre aquesta xarxa i les iniciatives europees relacionades amb les connexions ecològiques i paisatgístiques pot consultar la pàgina web de LYNX a l'adreça següent: <http://www.ecnc.nl/doc/lynx/lynxhome.html>.

Les àrees agrícoles de la plana de Lleida

El dia 12 d'abril es va realitzar una sortida a la zona de la plana Lleida com a pràctica del curs Connectors ecològics i paisatgístics.

L'anàlisi de la situació es va fer en el marc dels estudis, reflexions i propostes elaborats durant els treballs de redacció del nou Pla General Municipal que està elaborant l'Ajuntament de Lleida. En aquest treball s'han estudiat específicament les condicions naturals del territori del terme municipal i s'ha dut a terme una proposta de protecció d'espais naturals d'interès municipal i d'establiment de connectors ecològics entre aquests espais.

La visita va permetre conèixer les característiques i la diversitat d'ambients agraris de la plana de Lleida, que abraça zones de secà, zones d'horta tradicional i zones de regadiu extensiu amb modernes explotacions, i al mateix temps, va permetre reflexionar sobre els criteris i

les alternatives tècniques valorats a l'hora d'establir els connectors.

Algunes de les reflexions més destacables que es van produir al llarg de la sortida van ser:

- La major part de la superfície de la plana de Lleida està ocupada per l'activitat agrària, les infraestructures i els nuclis urbans, ja que el relleu pla facilita la implantació d'activitats de manera continua. Aquest fet fa prendre importància als reductes naturals que queden a les vores de les sèquies, als turons, als vessants de les terrasses fluvials, als marges dels conreus, etc., ja que, malgrat que siguin reduïts, són els darrers reductes on habiten nombroses espècies característiques de la plana.

- Les tècniques emprades en l'agricultura industrial que tendeixen a la uniformització

Màster d'arquitectura del paisatge

El proper curs acadèmic 1997-1998 el Dept. d'Urbanisme i Ordenació del Territori de la UPC promourà per desena vegada el programa Master d'Arquitectura del Paisatge, conegut per EFLA (European Foundation Landscape Architecture).

El curs planteja, com a objectius propis, la valoració i intervenció en els nous processos de modificació del sòl amb motiu del turisme, les conseqüències dels canvis en el món agrícola, el disseny dels espais artificials – jardins i parcs –, la protecció, millora i restauració dels espais naturals i l'estudi de l'impacte de les noves infraestructures en el territori, i posa èmfasi en els aspectes de projecció, de construcció i de gestió del paisatge.

Per a més informació, dirigiu-vos a:

Montse Gabriel.
Tel. 93 - 401 64 11
Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori, UPC.

Judith Miret.
Tel. 93 - 401 46 97
Fundació Politècnica.

Curs sobre plantes aromàtiques i medicinals, una alternativa de cultiu

Del 24 al 27 de novembre i de l'1 al 3 de desembre tindrà lloc a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària de Lleida (av. Rovira Roure, 177, Lleida) un curs d'especialització sobre plantes aromàtiques i medicinals, organitzat pel Dpt. d'Hortofructicultura, botànica i Jardineria, ETSEA, UdL; Centre Tecnològic Forestal de Catalunya. L'horari serà de 15.30 a 20.00 hores.

L'objectiu d'aquest curs és donar a conèixer el conreu de les plantes aromàtiques i medicinals i el marc industrial actual en el qual tenen cabuda. Es presentaran les tècniques de cultiu i processament actuals, els productes que se n'obtenen, l'aplicació que tenen, la legislació vigent i el mercat real de les plantes aromàtiques i medicinals i dels seus productes elaborats.

Secretaria i coordinació:

Roser Cristóbal i Cabau
Centre Tecnològic Forestal de Catalunya
Pujada del Seminari, s/n
25280 Solsona
Tel. 973 - 48 17 52, ext. 21
Fax 973 - 48 13 92

dels conreus, a l'aparició de grans superfícies de monocultius, a l'aplicació generalitzada d'agroquímics, etc., transformen les grans superfícies contínues de monocultius en barreres ecològiques.

• La implantació dels corredors ecològics requereix la planificació dels espais de corredor i la recerca de les condicions de disseny segons les espècies que es volen afavorir. Cal no oblidar l'anàlisi i la proposta

dels mecanismes de gestió de corredors ecològics que assegurin la seva implantació efectiva i que han de ser des de normatives urbanístiques o ambientals específiques (plans especials, plans generals municipals, figures de protecció derivades de la llei de protecció dels animals o la llei d'espais naturals) fins a projectes de restauració d'hàbitats o contractes de gestió amb els agricultors per afavorir pràctiques respectuoses amb el medi.

Resums de les sessions científiques

Sessió inaugural del curs 1997-1998. L'impacte de les activitats extractives: Súria i Cardona

El proper dijous 2 d'octubre es va celebrar la sessió inaugural del curs 1997-1998, la qual obria el cicle de conferències *Impactes ambientals a Catalunya*. Aquesta primera sessió estava centrada en l'impacte de les activitats extractives: Súria i Cardona. Després d'una breu presentació a càrrec del president de la ICHN, David Serrat, l'acte va centrar-se en les exposicions de Josep Font, del Departament d'Enginyeria Minera i Recursos Naturals de la UPC, i de Josep M. Mata Perelló, del Museu de Geologia Valentí Masachs, de la UPC.

En una primera exposició es va incidir en la necessitat de l'activitat minera i en els condicionants que l'envolten, per continuar exposant els impactes que ocasionen en el medi i les mesures de correcció i de prevenció que cal adoptar.

Molt interessant va ser la proposta de potenciació de les activitats de turisme científic centrades a les antigues zones mineres de Catalunya, la qual estaria en la base d'una futura **xarxa de museus miners de Catalunya**. Amb aquesta proposta es vol donar una alternativa per aprofitar alguns dels indrets degradats per l'activitat minera i contribuir a mitigar la davallada econòmica de les antigues comarques mineres, tot mantenint viu el record d'aquestes activitats.

Aquesta xarxa tindria com a objectius generals la coordinació dels museus actualment existents (Cercs, Cardona i Gavà) i la potenciació i racionalització de les iniciatives que es puguin produir a diferents indrets de Catalunya.

Com a temes d'interès dels museus i parcs miners, es van mencionar els següents: les

exposicions ecomineres, com a mostra de les relacions entre la mineria i el desenvolupament humà i demogràfic que aquestes han induït; les exposicions d'explotacions i de fàbriques mineres; les exposicions de maquinària minera, especialment la procedent d'antigues explotacions; l'exposició de diferents materials extrets i dels productes fabricats a partir d'ells.

Un cop obert el debat entre els assistents i els ponents, centrat bàsicament en els casos de Cardona, Súria i Sallent, moltes de les intervencions varen remarcar la necessitat d'emprendre mesures de control dels impactes de les activitats mineres, especialment els derivats de la contaminació dels aqüífers i de les escombreres, i es va constatar la insuficiència de les mesures fins ara adoptades. Les noves modalitats d'explotació que s'estan implantant tendeixen encara més a agreujar l'impacte de les escombreres, i és preocupant la velocitat amb que aquestes van augmentant.

Per la seva banda, representants de les empreses mineres van matitzar certs comentaris i van exposar alguns dels canvis ocorreguts a causa de la seva creixent sensibilització ambiental. Malgrat tot, la sensació que va quedar entre la major part dels assistents és que les actuals mesures de reducció dels impactes no estan en consonància amb la magnitud d'aquests, i que caldria prendre mesures addicionals molt més compromeses.

Qualsevol persona interessada a obtenir més informació sobre la proposta de **xarxa de museus miners de Catalunya**, pot sol·licitar a la Secretaria de la ICHN el text complet de la ponència.

Memòries dels cursos naturalistes

Geologia del Berguedà

Del 14 al 19 del juliol passat es va celebrar a Berga el *I Curs de geologia del Berguedà*, organitzat per la Fundació Universitària del Berguedà, amb la col·laboració de la Institució Catalana d'Història Natural, la Universitat Politècnica de Catalunya, el Parc Natural del Cadí-Moixeró, Carbons de

Berga, SA, el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya i l'Il·lustre Colegio Oficial de Geólogos de España.

L'objectiu principal del curs va ser oferir als participants l'adquisició de coneixements

globals de geologia d'una manera pràctica, tot aprofitant les excel·lents característiques de la comarca. Per aquest motiu, el curs es va fonamentar en sortides pràctiques al camp, que van ser impartides per un total de vuit professors universitaris i professionals lliures. Al mateix temps, durant la setmana van tenir lloc altres tipus d'activitats, com ara ponències i taules rodones.

En aquesta primera edició es va comptar amb la presència de vint-i-quatre inscrits, principalment estudiants universitaris, que en general van valorar positivament el curs.

La Fundació espera realitzar la segona edició del curs el proper estiu i consolidar-lo com una de les seves activitats.

Recull de legislació

Bosc

Ordre del 3 de setembre de 1997, de declaració d'arbres monumentals i d'actualització de l'inventari dels arbres i arbredes declarades d'interès comarcal i local (DOGC núm. 2480, del 22 de setembre de 1997)

Caça i pesca

Ordre del 16 de juliol de 1997, per la qual es regula la pesca de l'angula als rius Daró, Ter, Riuet, Fluvià, Muga i al rec del Molí i el grau de Santa Margarida (DOGC núm. 2442, del 28 de juliol de 1997)

Resolució del 18 de juliol de 1997, per la qual es declara zona de seguretat el terme municipal de Vacarisses als efectes de la Llei de caça (DOGC núm. 2442, del 28 de juliol de 1997)

Resolució del 18 de juliol de 1997, per la qual es declara zona de seguretat el terme municipal de Sant Joan Despí als efectes de la Llei de caça (DOGC núm. 2442, de 28 de juliol de 1997)

Resolució del 18 de juliol de 1997, per la qual es declara zona de seguretat el paratge de la Budallera, del terme municipal de Tarragona, als efectes de la Llei de caça (DOGC núm. 2443, del 29 de juliol de 1997)

Ordre del 30 de juliol de 1997, de modificació de l'Ordre del 4 de juny de 1997, per la qual es fixen els períodes hàbils de caça i les vedes especials per a la temporada 1997-1998 a tot el territori de Catalunya (DOGC núm. 2448, del 5 d'agost de 1997)

Decret 215/1997, del 30 de juliol, de modificació del Decret 303/1995, del 7 de novembre, pel qual es qualifiquen les infraccions en matèria de transport i comercialització de peixos, crustacis i mol·luscs de talla inferior a la reglamentària o capturats en època de veda (DOGC núm. 2449, del 6 d'agost de 1997)

Ordre del 19 d'agost de 1997, per la qual es modifica la reglamentació de la pesca del sonso al litoral català (DOGC núm. 2480, del 22 de setembre de 1997)

Resolució del 5 de setembre de 1997, per la qual es declara zona de seguretat part de les riberes del riu Segre, als efectes de la Llei de caça (DOGC núm. 2480, del 22 de setembre de 1997).

Espais protegits

Decret 160/1997, del 25 de juny, de modificació del Decret 82/1994, del 22 de febrer, pel qual s'aprova el Pla Especial de la Zona Volcànica de la Garrotxa (DOGC núm. 2437, del 21 de juliol de 1997)

Ordre del 17 de juny de 1997, de desenvolupament de les normes sobre gestió en règim d'autonomia econòmica dels espais naturals de protecció especial (DOGC núm. 2451, del 8 d'agost de 1997)

Resolució del 22 d'agost de 1997, per la qual es fa públic l'Acord del Govern de la Generalitat de 10 de juny de 1997, pel qual s'aprova definitivament el Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge de la platja de Torredembarra (DOGC núm. 2474, del 12 de setembre de 1997)

Impacte ambiental

Edicte del 30 de maig de 1997, pel qual es fa pública la declaració d'impacte ambiental del projecte de la traça i els regadius del canal Algerri-Balaguer, sector A, als termes municipals d'Albesa i Algerri, promogut per la Comunitat de Regants del Canal Algerri-Balaguer i la Generalitat de Catalunya i tramitat per la Direcció General d'Obres Hidràuliques del Departament de Política Territorial i Obres Públiques (DOGC núm. 2447, del 4 d'agost de 1997)

Decret 213/1997, de 30 de juliol, de modificació del Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'Espais d'Interès Natural (DOGC núm. 2448, del 5 d'agost de 1997)

Edicte del 25 de juliol de 1997, pel qual es fa pública la declaració d'impacte ambiental del projecte d'un parc animal al nucli de Sobrestany, al terme municipal de Torroella de Montgrí, promogut per INTECSA i tramitat per l'Ajuntament de Torroella de Montgrí (DOGC núm. 2473, del 10 de setembre de 1997)

Collserola, una realitat compartida. 1987-1997

Fins el proper 9 de novembre, tindrà lloc a la Sala El Vienès (Edifici ENHER), Passeig de Gràcia, 132 de Barcelona, aquesta exposició commemorativa dels 10 anys del Parc de Collserola.

En aquesta exposició es presenta la proposta *Via Verda Sant Llorenç-Collserola*, en la qual hi ha intervingut la ICHN.

Aquesta mateixa exposició tindrà caràcter itinerant i es podrà veure en els diferents municipis del Parc.

Correu electrònic i web

Durant el curs passat, la ICHN va ampliar el sistema de comunicació entre els socis a través del correu electrònic. La Institució, també fa servir aquest mitjà per informar als socis de les activitats, suggeriments, etc. que ens arriben i que per qüestió de dates no poden esperar a ser publicades en el NOTICIES. Si encara no ho heu fet, feu-nos arribar la vostra adreça electrònica i podreu rebre totes aquestes informacions.

Atès que la pàgina web que l'IEC va posar a disposició de les seves filials encara es troba en fase d'esborrany, la podeu consultar i enviar-nos els suggeriments que creieu que la poden fer més útil i àgil per a tots. L'adreça és: <http://www.iec.es/societat/ichn>

Protecció dels animals

Decret 214/1997, del 30 de juliol, pel qual es regula la utilització d'animals per a experimentació i per a altres finalitats científiques (DOGC núm. 2450, del 7 d'agost de 1997).

Canvis en la programació

La jornada sobre **energies eòliques** que havíem anunciat per el proper mes de novembre, s'ha ajornat fins el febrer vinent. Us en donarem més informació en el proper NOTÍCIES.

La sessió **Paisatge i turisme: perspectives de futur**, programada dins el marc dels actes de commemoració del 90è aniversari de l'IEC, tindrà com a ponent a Joan Cals.

Agenda

Sessions científiques de la Institució

Dimecres, 26 de novembre de 1997, a les 19 h, a la Sala Puig i Cadafalch de l'IEC
L'Impacte de la xarxa viària. L'eix transversal, a càrrec de Carme Rosell. Directora tècnica de MINUARTIA, Estudis Ambientals, SL.

Dilluns, 15 de desembre de 1997, a les 19 h a la Sala Pi i Sunyer de l'IEC
L'Impacte dels embassaments, a càrrec d'Antoni Palau. Professor del Departament de Medi Ambient i Ciències del Sòl, UdL.

Jornades sobre les xarxes ecològiques i la conservació de la diversitat biològica i paisatgística a Catalunya

Els dies 16, 17 i 18 de desembre de 1997, de 6 a 9 de vespre, tindran lloc a la Sala Prat de la Riba de l'IEC. Els temes que es tractaran són els següents:

Dimarts, 16 de desembre de 1997

- El medi i el paisatge a Catalunya, criteris i prioritats per a la seva conservació. (SCG)
- Les xarxes ecològiques: de la protecció d'espais singulars a l'establiment de sistemes coherents d'espais lliures i naturals. (ICHN)
- Bases ecològiques per al disseny d'estratègies connectives. (SCB)

Dimecres, 17 de desembre de 1997

- Importància dels espais agrícoles i forestals en les polítiques de conservació; la seva funció connectiva. (ICEA)
- Planejament territorial i conservació dels sistemes d'espais lliures i naturals. (SCOT)

Dijous, 18 de desembre de 1997

- Mesures legals i econòmiques per a la integració dels objectius de conservació en les diferents polítiques sectorials. (SCEJ)
- Taula rodona. La xarxa ecològica de Catalunya: propostes de gestió.

Us enviarem el programa detallat més endavant.

X Sessió conjunta d'Entomologia

Dissabte, **29 de novembre de 1997**, de 9.30 a 19 h., a la Sala Prat de la Riba de l'IEC
Institució Catalana d'Història Natural – Societat Catalana de Lepidopterologia. No és necessària la preinscripció. L'assistència és lliure per a tothom, amb una quota de 1.000 ptes.

Actes del 90è aniversari de l'IEC

Divendres, 28 de novembre de 1997
Paisatge i turisme: perspectives de futur, a càrrec de Joan Cals, Catedràtic d'Economia Aplicada, UAB.

Recordeu

Horari d'atenció als socis de la ICHN

Dilluns i dimecres, de 16 h a 20 h
Dimarts, dijous i divendres, de 9 h a 13 h

Adreça electrònica: ichn@iec.es

Han col·laborat en la redacció d'aquest NOTÍCIES:

Jordina Belmonte, Esther Fanlo, Josep Font, Josep Germain, Josep M. Mata, Roger Mata, Carme Rosell, Antoni Sánchez i Ramon Solà

fundada el 1899

ICHN
Institució Catalana
d'Història Natural
Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Redacció: ICHN
C. del Carme, 47
08001 Barcelona
Tel. 932 701 652
Fax 932 701 180

Imprimeix: IMPREMTA BADIA, SL
Maqueta: Albert Beltran
Dipòsit Legal: B-39829-1995

**LES
SESSIONS
CIENTÍFIQUES
DE LA
INSTITUCIÓ**

ICHN

Institució Catalana d'Història Natural

filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Impactes ambientals a Catalunya

Dimecres, 26 de novembre de 1997

L'impacte de la xarxa viària. L'eix transversal

per

Carme Rosell i Pagès

Directora tècnica de MINUARTIA, Estudis Ambientals, SL

La sessió tindrà lloc a les 19 h a la sala Puig i
Cadafalch de l'IEC. Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona

ICHN

Institució Catalana d'Història Natural

filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Impactes ambientals a Catalunya

Dilluns, 15 de desembre de 1997

L'impacte dels embassaments

per

Antoni Palau

Professor del Dept. de Medi Ambient i Ciències del Sòl,
UdL

La sessió tindrà lloc a les 19 h a la sala Pi i Sunyer
de l'IEC. Carrer del Carme, 47 08001 Barcelona